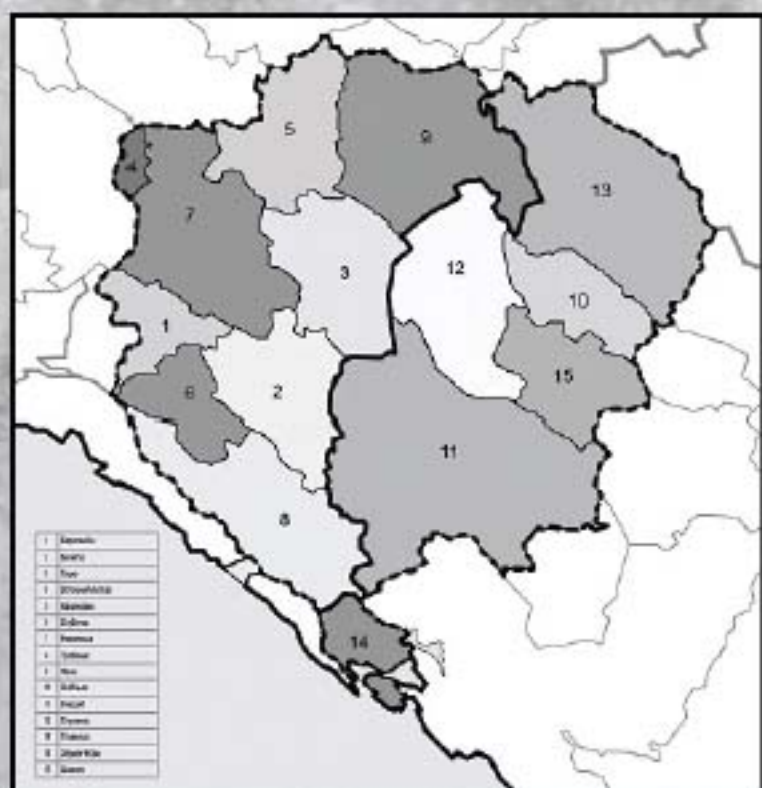

Милан Р. Милановић

СТАРА ХЕРЦЕГОВИНА

СОЦИОЕКОНОМСКИ РЕСУРСИ
И ПОТЕНЦИЈАЛИ

Београд, 2015.

Милан Р. Милановић
*СОЦИОЕКОНОМСКИ РЕСУРСИ И ПОТЕНЦИЈАЛИ
СТАРЕ ХЕРЦЕГОВИНЕ*

П о с в е ћ е н о

успомени на
Херцеговачки устанак 1875. године
(поводом 140. годишњице)

Милан Р. Милановић

СТАРА ХЕРЦЕГОВИНА
СОЦИОЕКОНОМСКИ РЕСУРСИ И
ПОТЕНЦИЈАЛИ

- регионална прекогранична компатибилност -

Институт за економику пољопривреде
Београд, 2015.

Издавач
Институт за економику пољопривреде
Београд, Волгина 15.

Рецензије
Проф. др Вељко Радојевић
Проф. др Симо Стевановић
Проф. др Славољуб Вујовић

Корице, прелом и графичка обрада
Анђелко Милановић
Саво Томашевић

Лектура и коректура
Драгана Покрајац

Штампа
ДИС публик, Београд
e-mail: dispublic@sezampro.rs

Тираж
500

ISBN 978-86-6269-041-8

Штампање ове монографије помогнуто је средствима
Министарства просвете, науке и технолошког развоја Србије

**СОЦИОЕКОНОМСКИ РЕСУРСИ И ПОТЕНЦИЈАЛИ
СТАРЕ ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Садржај

	<i>Стр.</i>
УВОДНИ ПРИСТУП	1
1. ПРОСТОР СТАРЕ ХЕРЦЕГОВИНЕ КАО ЈЕДИНСТВЕНИ РЕГИОН	5
1.1 Појам Стара Херцеговина	5
1.2 Административно-статистички регион Стара Херцеговина	7
1.2.1 Историјска Стара Херцеговина	8
1.2.2 Статистичка Стара Херцеговина	9
1.3 Основне природне карактеристике региона	13
1.3.1 Простор крша, кањона и рудина	13
1.3.2 Одлике климе и климатолошке границе	14
1.4 Привредна структура и самоодржива економија	15
2. ДЕМОГРАФСКИ ПОТЕНЦИЈАЛИ	17
2.1 Демографска кретања и потенцијали	17
2.2 Традиционални начин живота, насеља, сеобе	21
2.3 Новији социоекономски статус региона	23
3. НЕМАТЕРИЈАЛНО БЛАГО СТАРЕ ХЕРЦЕГОВИНЕ	27
3.1 Источнохерцеговачки дијалект и народни језик	27
3.2 Специфичности херцеговачких презимена	31
3.3 Трагови старе племенске организације	35
3.4 Старохерцеговачке крсне славе	38
3.5 Судбине потопљених српских манастира	43
3.6 Стећци и ћирилични натписи	45
3.7 Херцеговина као медитеран (<i>medius terra</i>)	46
4. ПОЉОПРИВРЕДНИ И ШУМСКИ ПОТЕНЦИЈАЛИ	49
4.1 Пољопривредни потенцијали	49
4.2 Велика крашка поља	52
4.3 Шумски потенцијали	57

5. ЕНЕРГЕТСКИ ПОТЕНЦИЈАЛИ СТАРЕ ХЕРЦЕГОВИНЕ	59
5.1 Хидроенергетски потенцијали	59
5.1.1 Хидросистем Требишњица	60
5.1.2 Хидросистем Пива	64
5.1.3 Хидросистем Зета	66
5.1.4 Заједничка прекогранична енергија воде	67
5.2 Угаљ као енергетски потенцијал	69
5.2.1 Гатачки угљени басен.	69
5.2.2 Пљеваљски угљени басен.	70
5.3 Укупни енергетски потенцијали и њихова валоризација	71
6. ЕНЕРГЕТСКА РЕНТА СТАРЕ ХЕРЦЕГОВИНЕ	75
6.1 Економски концепт енергетске ренте	75
6.2 Природно право на ренту као накнаду	78
6.3 Енергетске ренте у (пост)југословенској пракси	80
6.3.1 У Србији	80
6.3.2 У Црној Гори	82
6.3.3 У Републици Српској	84
6.3.4 У Хрватској	86
6.4 Оријентациони обрачун енергетске ренте у Старој Херцеговини	87
6.5 Социоекономски значај враћања енергетске ренте њеном просторном исходишту	90
6.6 Неке могућности намјенске употребе енергетске ренте	94
6.7 Три принципа утврђивања и коришћења енергетске ренте	96
Списк таблица, слика и графикана	98
ЗАКЉУЧНИ САЖЕТАК	99
ЛИТЕРАТУРА И ИЗВОРИ	104

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

338.1(497.11+497.16)
316.42(497.11+497.16)
338.1(497.6)
316.42(497.6)

МИЛАНОВИЋ, Милан Р., 1950-

Стара Херцеговина : социоекономски ресурси и потенцијали :
регионална прекогранична компатибилност / Милан Р. Милановић.
- Београд : Институт за економику пољопривреде, 2015.
(Београд : Дис публик). - 106 стр. : граф. прикази, табеле ; 25 cm

а) Друштвено-економски развој – Стара Херцеговина

ISBN 978-86-6269-041-8

COBISS.SR-ID 216109836